

KROATIË

van reizigers voor reizigers

KROATIË

De wereld houdt niet op met draaien. Een wereldreiziger is de eerste om dat te beamen. Hoewel men geen inspanningen gespaard heeft om al de gegevens in deze gids uitgebreid te testen en te actualiseren, is het niet uitgesloten dat je ter plaatse vaststelt dat bepaalde gegevens in deze gids toch al opnieuw gewijzigd zijn. Veel adressen en suggesties in de Trotters zijn bovendien wat 'fragiel', juist omdat ze zo sympathiek en verrassend zijn. We zouden het daarom bijzonder op prijs stellen als je ons op de hoogte brengt van eventuele wijzigingen, zodat we de eerstvolgende herdruk op een correcte manier kunnen aanpassen. Dank bij voorbaat. Ons adres:

TROTTER

Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt

Uitgeverij Terra Lannoo
Postbus 97
NL-3990 DB Houten

E-MAIL: TROTTER@LANNOO.BE

WWW.TROTTERCLUB.COM

De prijscategorieën die in de Trottergidsen worden gebruikt, zijn steeds afgestemd op het land. Als je in een goedkoop hotelletje ongeveer € 25 betaalt, behoort een hotel waar je € 75 neertelt uiteraard tot de dure prijsklasse. De uitgever kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele fouten of de gevolgen ervan.

VERTALING Petra van Caneghem; 2017 Imago Mediabuilders

REISINFORMATIE VLAANDEREN EN NEDERLAND Wegwijzer, Brugge

OMSLAGONTWERP Studio Jan de Boer / Helga Bontinck

ONTWERP BINNENWERK Imago Mediabuilders

OMSLAGFOTO Gaspar Janos / Shutterstock

OORSPRONKELIJKE TITEL Le Routard – Croatie

OORSPRONKELIJKE UITGEVER Hachette, Paris

DIRECTEUR VAN DE REEKS EN AUTEUR Philippe Gloaguen

STICHTERS Philippe Gloaguen en Michel Duval

ADJUNCT-REDACTEUREN Benoît Lucchini en Amanda Keravel

REDACTEUREN Olivier Page, Véronique de Chardon, Isabelle Al Subaihi, Anne-Caroline Dumas, André Poncelet, Marie Burin des Rozières, Thierry Brouard, Géraldine Lemauf-Beauvois, Anne Poinot, Mathilde de Boisgrollier, Alain Pallier en Fiona Debrabander

© Hachette (alle rechten voor vertaling, reproductie en bewerking gereserveerd voor alle landen),
Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2017

© Cartografie Hachette Tourisme

WWW.LANNOO.COM

D/2017/45/561 - ISBN 978 94 014 4007 3 - NUR 512

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

INLEIDING	12	REISPLANNER	84
VEELGESTELDE VRAGEN	14		
20 TOPERVARINGEN	16		
MENS, MAATSCHAPPIJ, NATUUR EN CULTUUR	31		
Beroemde personen	32		
Bevolking	33		
Drank	34		
Economie	36		
Geografie	37		
Geschiedenis	38		
Godsdienst en geloof	48		
Keuken	48		
Media	51		
Milieu	52		
Muziek	53		
Werelderfgoed van Unesco	53		
REIZEN NAAR KROATIË	54		
KROATIË PRAKTISCH	59		
ABC van Kroatië	60		
Alvorens te vertrekken	60		
Budget	62		
Feesten en feestdagen	63		
Geldzaken	63		
Gezondheid	65		
Internetadressen	66		
Klimaat	66		
Noodgevallen	66		
Overnachten	67		
Post	69		
Reisliteratuur	69		
Risico's en ergernissen	71		
Sport en ontspanning	72		
Taal	74		
Telecommunicatie	76		
Vervoer	78		
		ZAGREB EN OMGEVING	
			
		Zagreb	91
		TEN NOORDEN VAN ZAGREB	115
		Zagorje	115
		Varaždin	116
		TEN ZUIDOOSTEN VAN ZAGREB	120
		Natuurpark Lonjsko Polje	120
		SLAVONIË	
			
		Osijek	127
		Natuurpark Kopački Rit	133
		Vukovar	135
		Đakovo	139

ISTRIË

Pula	146
Rovinj	157
Poreč	166

HET BINNENLAND VAN ISTRIË

175

Pazin	176
Motovun	178
Grožnjan	181
Labin-Rabac	182

DE GOLF VAN KVARNER

Rijeka	188
Opatija	195
Gorski Kotar	201
Lokve en Fužine	202

HET EILAND KRK

204

De stad Krk	206
Baška	210

DE EILANDEN CRES EN LOŠINJ

212

De stad Cres	214
Mali Lošinj	219
Veli Lošinj	223

HET EILAND RAB

225

Rab (stad)	227
Kampor	234
Lopar	236

NOORD-DALMATIË

VAN DE PLITVICEMEREN NAAR ZADAR

241

De Plitvicemerren (Plitvička Jezera)	241
Naar de Dalmatische kust	249
Senj	249
Het eiland Pag	250
Nationaal Park Paklenica	259
Starigrad	262

ZADAR EN ZIJN EILANDEN

263

Zadar	263
Het eiland Ugljan	281
Het eiland Pašman	285
Het eiland Dugi Otok	286

ŠIBENIK EN OMGEVING	289
De Kornati-eilanden	289
Biograd na Moru	290
Pakoštane	292
Vransko Jezero	293
Het eiland Murter	294
Vodice	295
Šibenik	295
De weg naar Trogir	307
Nationaal park Krka	307
Skradin	310
Naar Knin	311
Knin	312
Drniš	312

CENTRAAL-DALMATIË

TUSSEN ŠIBENIK EN SPLIT	315
Primošten	315
Trogir	317
Kaštela	325
Split	327

HET ACHTERLAND VAN SPLIT	350
Klis	350
Sinj	351

DE KUST VAN MAKARSKA	353
Makarska	355
Het Biokovomassief	357

EXCURSIE NAAR BOSNIË EN HERZEGOVINA	359
Mostar	359

HET EILAND BRAC	372
Supetar	373
Bol	378
Blaca	383

HET EILAND ŠOLTA	385
-------------------------	-----

HET EILAND HVAR	386
De stad Hvar	388
Stari Grad	400
Vrboska	405
Jelsa	407
De weg van Jelsa naar Sućuraj	408

HET EILAND VIS	409
Het dorp Vis	411
Komiža	412

ZUID-DALMATIË

HET EILAND KORČULA	417
De stad Korčula	421
Lumbarda	435
Račišće	437
De weg van Korčula naar Prižba	438
Vela Luka	438

HET SCHIEREILAND PELJEŠAC	440
Ston en Mali Ston	441
Orebić	444
Viganj en Kučište	450

HET EILAND LASTOVO	451
---------------------------	-----

HET EILAND MLJET 453

DUBROVNIK EN OMGEVING 462

Dubrovnik 462

TEN NOORDEN VAN DUBROVNIK 495

Zaton 495

Trsteno 496

TEN ZUIDEN VAN DUBROVNIK 497

Mlini 497

Cavtat 499

EXCURSIE NAAR MONTENEGRO 503

Boka Kotorska (Baai van Kotor) 503

REGISTER 519

KAARTEN EN PLATTEGRONDEN

Afstanden tussen de steden	79	Osijek	128-129
Bol	380-381	Pag, de stad	252-253
Centraal-Dalmatië, overzichtskaart	317	Pag, het eiland, overzichtskaart	251
Dubrovnik	464-465	Paklenica en Starigrad, nationaal park, overzichtskaart	261
Dubrovnik, de omgeving van, overzichtskaart	493	Plitvicemerén, overzichtskaart	243
Dubrovnik, detailkaart	468-469	Poreč	168-169
Eilanden Brač, Hvar, Solta en Vis, overzichtskaart	374-375	Pula	148-149
Eilanden Korčula, Lastovo, Mljet en het schiereiland Pelješac, overzichtskaart	418-419	Rab (Stad)	229
Eilanden Krk, Cres en Lošinj, overzichtskaart	205	Rab, het eiland, overzichtskaart	226-227
Hvar, de stad	390-391	Reisplanner	84-85, 86
Istrië, overzichtskaart	145	Rijeka	190-191
Korčula – de oude stad, detailkaart	425	Rovinj	158-159
Korčula, de stad	422-423	Šibenik	298-299
Kotor	507	Split	328-329
Kotor (Boka Kotorska), baai van, overzichtskaart	504-505	Split, detailkaart	332-333
Krk, de stad	207	Topervaringen	17
Kroatië, overzichtskaart	56-57	Trogir	319
Mali Lošinj	221	Varaždin	117
Mostar	361	Zadar	264-265
Opatija	196-197	Zadar – centrum, detailkaart	266-267
Orebić	446-447	Zadar, de archipel van, overzichtskaart	279
		Zagreb – centrum	94-95
		Zagreb – de oude stad, detailkaart	96-97
		Zagreb en Slavonië, ten oosten van, overzichtskaart	126-127

AANKOMST EN VERTREK

MET DE BUS

 Busstation (plattegrond C1): *Na Lokvi trg 6*
 060 333 111 (geen gratis nummer) *auto-*
busni-kolodvor.com *autotrans.hr* *brioni.hr*
 10 min lopen van de oude stad. Bagagedepot.

- In de zomer rijden dagelijks geregeld pendelbussen naar de campings en andere toeristische complexen ten noorden van Rovinj; eindhalte bij **Camping Amarin**.

- Geopend 12-19 bussen per dag naar **Pula**, 6-10 bussen per dag naar **Rijeka, Poreč, Zagreb** en naar wat dorpjes in het binnenland (Buje, Kanfanar), 1 bus per dag naar **Split** en **Dubrovnik**. Opgelet: in het weekend rijden er weinig bussen.

- **Naar Italië:** ongeveer 1-3 bussen per dag naar **Venetië, Triëst** en **Padova**.

MET DE BOOT

 Aanlegsteiger (plattegrond B2): *Obala Pina Budicina, ten zuiden van de oude stad (de noordelijke haven is voorbehouden aan grote passagiersschepen).*

- **Naar het Catharina-eiland en het Rode Eiland:** in het hoogseizoen om het uur, 5.30-0.30 u.

- **Naar Venetië (Italië):** met *Venezia Lines* (422 896 *venezialines.com*). Half april-begin okt. 2-7 afvaarten per week, afhankelijk van het seizoen. Duur: 3¼ uur, met halte in Poreč.

- **Naar Triëst (Italië):** met *Trieste Lines* (*triestelines.it*). Eind juni-begin sept. ongeveer 3 afvaarten per week. Duur: 1½ uur.

MET DE AUTO

Het centrum is voetgangersgebied. Betaald parkeren kan in het noorden (*plattegrond A1*) en gratis plaatsen vind je aan de zuidrand van de stad, in de wijk Monte Mulini (*plattegrond D2*), 15 min lopen van het centrum.

NUTTIGE ADRESSEN EN INFORMATIE

 Bureau voor Toerisme (plattegrond B2): *P. Budicina 12* 811 566 en 813 469 *tzgro-*

vinj.hr. Dag. geopend juni-sept. 7.00-22.00 u (20.00 u in juni en sept.), okt.-mei ma.-vr. 8.00-15.00 u, za. 8.00-13.00 u. Plattegrond van het dorp en de omgeving, fietsroutes in de buurt, kalender van culturele evenementen, informatie over de wijn- en olijfolieroute, vrijetijdsactiviteiten (diepzeeduiken, kajakken op zee, windsurfen, paardrijden, enzovoort).

 Centraal postkantoor (plattegrond C1): *M. Benussia. Geopend ma.-za. 7.00-20.00 u.* Ook geldtransfers via *Western Union*.

 Taxi's (plattegrond C1, 2): *Na Lokvi bb trg naast het busstation* 811 100.

 Istrian Medical Center (plattegrond C-D1, 1): *Istarska bb* 813 004. Dag en nacht geopend voor dringende medische verzorging.

 Planet (plattegrond B2, 4): *Sv. Križa 1* 840 494 *planetrovinj.com*. Geopend april-okt. Internet. Verhuur van appartementen, villa's, (hotel)kamers, enzovoort. Ook vakanties op de boerderij en georganiseerde excursies in Istrië.

 Globtour (plattegrond B1, 5): *Obala Aldo Rismondo 2* 814 130 *globtour-turizam.hr*. Verhuur van kamers bij particulieren en appartementen. Ook georganiseerde excursies en geldwisselkantoor.

 Fietsverhuur: bij **Lucky Way (buiten plattegrond, via D2, 6)**, aan de promenade bij de zuidelijke haven, onder het Park Hotel 098 44 10 40. Dag. geopend 8.00-20.00 u. Verhuurt ook auto's. Ook heel goed onderhouden fietsen bij **Aries (plattegrond C1, 7)**, *Tabakina trg* 830 249. Dag. geopend 9.00-21.00 u. Verhuurt ook auto's en scooters.

 Markt (plattegrond A2): *Valdibora trg*. Dag. 6.00-13.00 u.

SLAPEN

CAMPINGS

 Camping Porton Biondi (buiten plattegrond, via A1): *Aleja P. Bondi 1* 813 557 *portonbiondirovini.com*. Ongeveer 2 km ten noorden van de oude stad, via een wandeling langs de kust (pendelbus naar het centrum). Geopend half maart-okt. In de zomer 155-200 HRK voor 2 personen met tent en auto. Wifi. Mooi gelegen in een dennenbos van 11 ha. Een vrij kleine, terrasvormig aange-

legde camping met schaduwrijke staanplaatsen. Kies een plaatsje helemaal bovenaan, ver van de weg (die je moet oversteken om het rotsstrand te bereiken). Fietsverhuur en restaurant.

A Camping Amarin (buiten plattegrond, via A1): Monsena bb ☎ 802 200 of 800 200 (reserveringen) 📄 campingrovinjvrsar.hr. Ongeveer 4 km ten noorden van Rovinj. Bus vanaf het busstation of pendelboot vanuit de oude stad (voor beide moet je betalen). Geopend half april-eind sept. Afhankelijk van het seizoen en het type staanplaats ongeveer € 17-43 voor 2 personen met tent en auto. Internet, wifi. Een enorm toeristisch complex met een schaduwrijke camping in een dennenbos en huurhuisjes in verschillende prijsklassen. Kiezelstrand. Zwembad met glijbaan en alle mogelijke voorzieningen, maar ook heel veel mensen en nogal wat lawaai.

KAMERS BIJ PARTICULIEREN

Meerdere reisbureaus bieden deze vorm van logies aan in de oude stad en in de omgeving (zie onder 'Nuttige adressen', bij *Planet* en *Globtour*). In de zomer tweepersoonskamer € 30-50, flatjes € 50-100 (afhankelijk van de maand en het uitzicht); vierpersoonsappartement vanaf € 70.

HOTELS

De meeste hotels liggen op de *Zlatni Rat* ('de gouden kaap'), ten zuiden van de stad, voorbij de haven.

LUXUEUS TOT HEEL LUXUEUS

🏠 Villa Baron Gautsch (buiten plattegrond, via D1, 23): Ronjgova 7, in Monte Mulini ☎ 840 538 📄 villabarongautsch.com. Geopend april-okt. Tweepersoonskamers 490-760 HRK, afhankelijk van het seizoen en het type kamer. Ontbijt inbegrepen. Vlak bij de zuidelijke haven, in een rustige, groene woonwijk. Aangename, eenvoudige kamers met airco en veel licht in een modern huis met meerdere verdiepingen. De duurste kamers hebben een balkon.

HEEL LUXUEUS

🏠 Hotel Vila Lili (buiten plattegrond, via D1, 22): A. Mohorovičića 16, in Monte Mulini ☎ 840 940 📄 hotel-vilalili.hr. Gesloten tijdens de eindejaarsperiode. Tweepersoonskamers circa 610-875 HRK, afhankelijk van het comfort en het seizoen. Ontbijt inbegrepen. Ook suites. Wifi. Klein, charmant hotel in een modern huis in een rustige woonwijk, 10 min lopen van de oude stad. Comfortabele, knusse kamers met een verzorgde inrichting. Enkele kleinere en goedkopere zolderkamers. Goed restaurant. Sauna en massage. Uitmekende ontvangst en nuttige tips.

🏠 Hotel Adriatic (plattegrond B2, 21): Obala Pina Budicina bb ☎ 803 510 📄 maistra.com. Geopend half april-half okt. en dec. Tweepersoonskamer € 120-170, afhankelijk van het seizoen. Ontbijt inbegrepen. Wifi. Aan de rand van de oude stad. Het oudste hotel van Rovinj: een groot, volledig geel gebouw met karakter, dat uitzicht biedt op de haven en op het centrale plein. Ongeveer dertig comfortabele kamers met een klassiek interieur en standaardvoorzieningen. Een beetje lawaaiig tijdens de zomer.

SLAPEN IN DE OMGEVING

🏠 Camping Mon Perin: La Musa bb trg, 52211 Bale ☎ 824 338 📄 camping-monperin.hr. 7 km ten zuidwesten van Bale, aan de kust. Geopend april-half okt. Goedkoopste staanplaatsen € 15-33 voor 2 personen met tent en auto, afhankelijk van het seizoen. Wifi. Deze grote camping (700 staanplaatsen) ligt langs een nog ongerept stuk kust, in de schaduw van een mooi dennenbos. Prima comfort en voorzieningen: restaurants, klein warenhuis, kinderspeeltoestellen, huurfietsen, enzovoort. Ook verhuur van stacaravans. Keienstranden tussen de rotsen. Een mooie plek om van je vakantie te genieten.

ETEN

Van half juni tot half september zetten vissers in de haven op woensdag en zondag tafels buiten waaraan je 's avonds goedkoop kunt eten: gegrilde sardines en inktvis. Een leuke sfeer!

GOEDKOOP

✂ **Pizzeria Da Sergio (plattegrond B2, 31):** *Grisia 11* ☎ 816 949. *Pizza 30-60 HRK.* Midden in de steegjes van de oude stad. De restaurantzaal is heel gewoontjes, maar de pizza's zijn uitstekend: een fijne, knapperige korst met gulle garnering. Niet duur bovendien. Er komen hier veel lokale bewoners!

DOORSNEEPRIJS

✂ **Konoba Mezza Brenta (buiten plattegrond, via D1, 32):** *Polari bb* ☎ 098 185 24 30. *Ongeveer 4 km ten zuiden van de binnenstad, langs de weg naar Polari. Gerechten 60-100 HRK.* Van de weg af, in een aangename tuin met speeltoestellen. Dit typische restaurant serveert huiselijke, eenvoudige en lekkere mediterrane gerechten voor een schappelijke prijs. Veel gegrilde schotels, met name varkensvlees, dat al bij de ingang staat te roosteren. Eetruimte en overdekt terras in landelijke stijl. Een adres dat de tegenpool is van de toeristische restaurants in de binnenstad.

✂ **Pane e Vino da Marcello (plattegrond B1, 33):** *Driovier 3* ☎ 091 171 05 63. *Jaarlijkse vakantie: jan.-maart. Gesloten op ma. Gerechten 70-140 HRK.* Lekkere, huiselijke Italiaanse gerechten zonder gedoe, die voor een schappelijke prijs worden geserveerd in een gezellige eetruimte. Aan de muren hangen oude familiefoto's. Pasta, vlees, vis, enzovoort. 's Zomers ook een terrasje in de hoofdstraat (10 m verderop).

✂ **Konoba Veli Jože (plattegrond B2, 34):** *Sv. Križa 3* ☎ 816 337. *Gerechten 50-160 HRK.* Een toeristisch restaurant met een interieur dat even gezellig als merkwaardig is. De keuken is minder origineel dan de inrichting: pasta, soep, salades, vlees- en visgerechten zonder veel verrassingen. Zonder meer aanvaardbaar. Terrasje aan de straat. Leuke sfeer in de avond.

✂ **Spacio Matika (plattegrond A2, 36):** *V. Svalbe* ☎ 812 593 of 091 154 65 98. *Geopend eind juni-begin sept. di. en do. 20.00-23.00 u (vr. vanaf de 2de week van juli tot de 3de week van aug.). Reserveren verplicht bij*

het ecomuseum Casa della Batana (zie onder 'Wat is er te zien?'). Volledig menu 150 HRK, wijn inbegrepen. Het restaurant van het streekmuseum. Een oud, authentiek visserscafé met een landelijke, gezellige sfeer: oude balken, vaten en grote, gezellige tafelgezelschappen. Op het menu staan lekkere, eenvoudige gerechten op basis van verse zeeproducten. Het diner wordt opgeluisterd door vrolijke muzikanten in traditionele klederdracht, die zeemansliederen ten gehore brengen. Geen waardeloze nepvertoning: deze lokale bewoners hebben een passie voor de cultuur van hun dorp en ze willen die voor de duur van een avond delen met toeristen op doorreis. Wij komen hier terug, zo veel is zeker!

LUXUEUS

✂ **Krčma Ulrika (plattegrond B2, 35):** *Porečka 34* ☎ 651 985. *Dag. geopend. Reserveren aanbevolen in de avond. Gerechten 120-200 HRK.* Een adres dat het midden houdt tussen een restaurant en een *table d'hôtes*: slechts enkele tafeltjes, die snel volgeboekt zijn, in een intieme, kleine eetruimte met een overdadig decor. In de keuken is de eigenares druk in de weer. Op de beperkte kaart (die geregeld verandert) staan slechts een paar gerechten, maar ze zijn inventief en lekker, en ze worden bereid op basis van goede streekproducten. De kokkin is een aanhanger van de slowfoodbeweging. Vis speelt de hoofdrol, maar de carnavoren worden niet vergeten. Wij hebben genoten!

✂ **Restaurant La Puntulina (plattegrond A3, 37):** *Sv. Križa 38* ☎ 813 186. *Dag. geopend. Reserveren aanbevolen in de avond. Gerechten 80-200 HRK.* Een waterval van kleine terrassen tot aan het water, en kleine, koele en kleurrijke eetruimten binnen. Mooi uitzicht op de ondergaande zon. Gulle en lekkere mediterrane gerechten. Zowel vis als vlees en pasta, bereid volgens beproefde traditionele recepten. Een toeristisch adres, dat wel, maar de kwaliteit heeft daar niet onder te lijden. Heel romantisch 's avonds.

EEN IJSJE ETEN, IETS DRINKEN EN UITGAAN

B52 (plattegrond C1, 43): *Karera 65. Dag. geopend 8.30-24.00 u.* Mooie keuze aan romige ijsjes, met een zwak voor chocolade. Zwart, heel zwart, met sinaasappel, met melk of kaaneel, met specerijen, enzovoort. Klein terrasje om al dat lekkers veel te snel te laten smelten.

Valentino Bar (plattegrond B3, 41): *Sv. Križa 28 ☎ 830 683. Dag. geopend 18.00-2.00 u (’s winters 12.00-24.00 u). Betaalkaarten niet geaccepteerd.* Een chique, trendy loungebar waar je nipt van dure cocktails, gezeten op kussens tussen de rotsen aan het water. Gedempte sfeer, kaarslicht en een jazzy muziekje: hoe romantisch!

Bar Limbo (plattegrond B2, 42): *Casale 22b. In het hoogseizoen dag. geopend 11.00-16.00 u en 19.00-24.00 u.* In een smal straatje in het hart van de oude stad. Een handvol lage tafeltjes, verlicht door kaarsen die op de trappen staan, en kussens op de trap treden. Discrete muziek.

Baccus (plattegrond B1-2, 44): *Karera 5 ☎ 812 154.* Laat je niet misleiden door het minuscule lokaal tussen twee straten of door het kleine terras, want de kelder is enorm! Formidabele wijnkaart met wijnen uit Istrië die per glas worden verkocht. Als het je smaakt, neem je een fles mee naar huis.

Habana (plattegrond C1, 45): *A. Negrìo bb.* Een terras met exotische parasols en tafels aan de haven. De feestelijke salsa- en r&b-sfeer trekt veel nachtvlinders aan. Een van de cafés die momenteel goed in de markt liggen.

GOEDE WIJN KOPEN IN DE BUURT

Matosevič: *Krunčiči 2, 52448 Lovreč ☎ 448 558 en 091 596 92 75 (W) matosevic.com.* In het hoogseizoen dag. geopend 9.00-16.00 u (vooraf bellen). Ongeveer 20 km ten noordoosten van Rovinj, langs de weg naar Lovreč. Deze wijnbouwer staat in Istrië bekend om de kwaliteit van zijn producten. Hij maakt acht verschillende wijnen, hoofdzakelijk witte. Proeverij en bezoek aan de installaties, van de pers tot de flessenmachine, via de gistingsetels en de kelder waar de vaten liggen. Maaltijden na reservering.

WAT IS ER TE ZIEN?

De oude stad: een echt juweeltje! Gevels die de eeuwenlange geschiedenis van de stad belichamen, van de middeleeuwen tot de barok, met gevleugelde Venetiaanse leeuwen die overal vanuit het niets op lijken te doemen. Drie van de zeven stadspoorten staan nog over-

ROVINJ, DÉ KLEINE PAREL VAN ISTRİË

eind. De **hoog van Balbi** (*Balbijev luk*), in barokke stijl en versierd met een Venetiaanse leeuw, dateert uit 1680 en was de vroegere toegang tot de stad. De **ulica Grisja**, die naar het hoogste punt van de oude stad loopt, is een straat vol kleine kunstgalerietjes en ('s zomers) toeristen. Je kunt in de steegjes heerlijk rondwalen terwijl boven je hoofd de was hangt te drogen, en het is daar een stuk rustiger. Tot 1763, toen het kanaal gedempt werd, was dit een eiland. De trappen langs de rotsen brengen je tot bij de zee. Hier geniet je van een adembenemende zonsondergang.

   H. Euphemiekerk (Crkva Svete Eufemije, plattegrond A2): op het hoogste punt van de oude stad. Toegankelijk mei-okt. dag. 11.00-17.00 u. Deze kerk torent boven de stad uit en biedt een spectaculair uitzicht op de Adriatische Zee. Ze werd in de 18de eeuw gebouwd op de ruïnes van een romaanse kerk. Opvallend is haar 61 m hoge campanile, die werd gebouwd naar het voorbeeld van de klokkentoren van de San Marco in Venetië. De bouw van de hoogste klokkentoren van Istrië duurde maar liefst 26 jaar! Een indrukwekkend bouwwerk, dat wordt bekroond door een 3,96 m hoog beeld van de H. Euphemia, die een scheepsroer vasthoudt. Het beeld doet dienst als windwijzer en beschermt zeelui door altijd nauwkeurig de windrichting aan te geven. Binnen vind je een van de mooiste marmeren altaren van Istrië, met daarboven een beeld van de H. Joris en de draak. De stoffelijke resten van de H. Euphemia rusten in een enorme marmeren sarcofaag, rechts van het altaar, en trekken jaarlijks duizenden bedevaarders. Volgens de legende zou niemand erin slagen de sarcofaag te openen. Alleen het kleine jongetje dat de H. Euphemia had gezien, kon het deksel opheffen, samen met zijn betoverde ossen. Hij stond boven op een heuvel, precies daar

waar ze naar eigen zeggen een heiligdom wilde krijgen.

 Streekmuseum Casa della Batana (Eko-muzej Kuca o batani; plattegrond B2): *Pina Budicina 2* 812 593 of 091 154 65 98 *batana.org*. Dag. geopend juni-sept. 10.00-14.00 u en 19.00-23.00 u; buiten het seizoen di.-zo. 10.00-13.00 u en 16.00-18.00 u; jan.-febr. alleen op afspraak. Toegangsprijs: 10 HRK; kortingen mogelijk. *Meertalige folders*. Interessant streekmuseum dat geheel is gewijd aan de *batana*, het kleine bootje dat typisch is voor de vissers van Rovinj. Werktuigen van de sloopstimmerman, visgerei, liederen, enzovoort. Gaandeweg ontdek je dit onderdeel van het lokale volkskundige erfgoed. Enkele lokale enthousiastelingen willen de traditie in stand houden en organiseren daarom evenementen, zoals de bouw van *batana's* in de haven, een vissersfeest, avondmaaltijden in een *Spacio* (zie 'Eten'), enzovoort.

 Stadsmuseum van Rovinj (plattegrond B2): *Maršala Tita trg 11* 816 720 *muzej-rovinj.hr*. Geopend juni-sept. dag. 10.00-14.00 u en 18.00-22.00 u (za.-zo. vanaf 19.00 u); buiten het seizoen di.-za. 10.00-13.00 u. Toegangsprijs: 15 HRK, kortingen mogelijk. Gevestigd in een barok paleis uit de 17de en 18de eeuw. Op de eerste verdieping tijdelijke tentoonstellingen van moderne kunstenaars. Op de tweede verdieping worden schilderijen geëxposeerd uit de 16de tot de 19de eeuw. Ook enkele oude vondsten, schaalmodellen van boten.

EVENTEMENTEN

- **Vissersavonden:** *begin juli, in de haven*. Banketten, zeemansliederen, bouw van traditionele boten, enzovoort.
- **Nacht van de H. Laurent (Sveti Lovro):** 10 aug. Alle lichten gaan uit om plaats te maken voor kaarsen. Concerten met romantische muziek in de hele stad.

In de omgeving van Rovinj

   Het Rode Eiland (Crveni otok): *pendelboten vanaf de kade tegenover Hotel Adriatic (plattegrond B2) of vanuit de zuidelijke haven van Rovinj, aan de kiosk Hotels Info (plattegrond D2). Vertrek om het uur 5.30-0.30 u (terug om het uur). Duur: ongeveer 15 min. Prijs: 40 HRK retour (als je je kaartje op het eiland koopt: laten zien*

bij de terugvaart). Het Rode Eiland bestaat in werkelijkheid uit twee eilandjes: **Sveti Andrija** en **Maskin**, die met elkaar zijn verbonden met een dijk. In de 19de eeuw was het eiland, waarop een benedictijnenklooster stond (wat later een franciscanenklooster zou worden), eigendom van Baron Hütterodt, die er een tuin van maakte. Daarvan rest tegenwoordig een park met bomen en fazanten, verder is Sveti Andrija helemaal ingepalmd door een hotelcomplex. Je kunt wat afzondering opzoeken als je de paadjes volgt naar de keienstranden (neem een zwembroek mee). Op het tweede eilandje vertoeven naaktrecreanten (hier heb je dus geen zwembroek nodig).

🦋 **Catharina-eiland (Sv. Katarina otok):** in de baai van Rovinj, op een steenworp afstand van het vasteland. Bereikbaarheid: zie het Rode Eiland (25 HRK retour). Dit eiland werd in het begin van de 20ste eeuw gekocht door een Poolse graaf en is in een landschapspark veranderd. Maar ook hier is een hotelcomplex neergezet.

🚲 **Fiets- en voettochten in het woud van Zlatni Rad (buiten plattegrond, via D1):** voorbij de haven, ten zuiden van de stad. Dit immense naaldbos herbergt bijna tweehonderd boomsoorten die zelden bij zee voorkomen. Het wordt doorsneden door grote lanen. Vanuit Rovinj kun je er diverse fietstochten maken. Kaarten met fietsroutes zijn verkrijgbaar bij het Bureau voor Toerisme.

🏠 **Boottochtjes:** inlichtingen bij de kantoren in de haven. Heel wat mogelijkheden: rondje om het eiland en een tussenstop om te zwemmen, zonsondergang, bootje met een glazen bodem, op zoek naar dolfijnen (geen garantie dat je ze te zien krijgt) en ga zo maar door.

🏊 **Diepzeeduiken:** met *Mediterraneum Mare Sport*, *Villas Rubin* ☎ 816 648 of 098 204 233 🌐 mmsport.hr. Ongeveer 4 km ten zuiden van de binnenstad, langs de weg naar Polari. Behalve de fauna en de onderwatergrotten kun je ook interessante scheepswrakken verkennen uit de Eerste Wereldoorlog, zoals dat van de *Baron Gausch*.

🌊 **Ria van Lim (Limski kanal):** tussen Vrsar en Rovinj. Geen toegangswegen, er zit niets anders op dan je tot een reisbureau te wenden en een boottocht te boeken vanuit Poreč, Pula of Rovinj. Ongeveer 150 HRK voor een excursie van 4 uur (duurder en langer vanuit Pula of Poreč). De excursies zijn goedkoper bij de bureaus die aan het einde van de fjord liggen, aan de noordelijke oever (bereikbaar via de weg naar Vrsar). De fjord dankt zijn naam aan het Latijnse woord voor grens (*limes*). Deze inham (een ria en geen fjord) werd uitgesleten door een rivier en niet door een gletsjer (de Kroaten hebben het over een *kanal*, lekker simpel) en dringt tot 11 km diep het land binnen. In de Romeinse tijd vormde hij de grens tussen het grondgebied van Rovinj en dat van Pula. Een uitzonderlijk landschap! Mooi uitzicht vanaf de top op de kust die naar Vrsar leidt. Onmogelijk te missen, je vindt er allerlei prullaria. Bij de ingang een kleine grot van de H. Romuald, waarin sporen van prehistorisch leven ontdekt werden.

🦋 **Bale:** 15 km ten zuidoosten van Rovinj. Een alleraardigst middeleeuws dorp, gebouwd in een cirkelvorm op een kleine heuvel, boven het gelijknamige nieuwe dorp. Het heeft een barokke kerk, een romaanse kapel, een klein plaatselijk museum en een merkwaardig renaissancepaleis met twee massieve torens die door gotische ramen verbonden zijn. Loop in elk geval eens onder de toegangspoort met een grote Venetiaanse leeuw door om een tochtje rond het versterkte middeleeuwse dorp (*kaštel*) te maken. Maar pas op: de straatstenen zijn hobbelig en glad. Eind juli-begin augustus vinden hier jazzconcerten plaats tijdens de *Jazz Academy*.

De carrière van keizer Diocletianus

Men denkt dat Aurelius Valerius Diocletianus hier in 244 werd geboren, in een Dalmatische familie van bescheiden komaf. Hij diende in de Romeinse legioenen en bouwde in het leger een briljante carrière op. Onder Aurelius werd hij tot consul benoemd en in 284 werd hij het hoogste wat een man bereiken kon: keizer van Rome. Hij reorganiseerde het leger en de administratie, voerde succesvolle campagnes aan de grenzen van zijn rijk en zette in 293 een origineel regeringssysteem op: de *tetrarchie*.

Het rijk werd door vier regenten bestuurd: twee augusti en twee caesares. Diocletianus nam Nicomedia (het huidige Izmit in Turkije) voor zijn rekening. Onder hem stonden zijn drie medebestuurders: Maximilianus in Milaan, Galerius in Sirmium (in het huidige Servië) en Constantius Chlorus in Trier. Door het verdelven van de macht probeerde Diocletianus de administratieve en juridische problemen op te lossen die een dergelijk groot gebied met zich meebrachten.

Diocletianus zal vooral bekend blijven als een onverbiddelijk vervolger van de christenen, met name aan het einde van zijn heerschappij. In 303-304 gaf hij de opdracht tot een van de meest bloederige christenvervolgingen. Hij voerde ook een oosters gebruik in aan zijn hof: de knieval voor de keizer.

Keizers gaan op hun 60ste met pensioen

Het duurde tien jaar voor het gigantische paleis van 38.500 m² was gebouwd. Hij trok er zich in 305 terug, nadat hij afstand had gedaan van de troon. In feite ging hij met pensioen op zijn zestigste, iets wat heel uitzonderlijk was voor die tijd. Diocletianus bracht de laatste acht jaar van zijn leven door als een kluizenaar in zijn paleis, waar hij in 311 overleed.

Zijn tetrarchie overleefde het niet. Al snel verwaterde het systeem en gaf het aanleiding tot anarchie en burgeroorlogen. Deze onstabiele situatie duurde voort tot Constantijn, de eerste christelijke keizer, zijn rivalen uit de weg wist te ruimen.

Een stad binnen de paleismuren

Nadat horden Avaren in 615 hun stad hadden vernietigd, zochten de inwoners van Salona, de toenmalige rivaal van Split, een schuilplaats in het paleis van Diocletianus. Met materiaal dat ze ter plekke vonden, bouwden ze huisjes. Hun haastig opgetrokken panden werden al snel hun vaste verblijfplaats, en het paleis kreeg steeds meer het aanzien van een middeleeuws stadje. Gelukkig bleven de vernielingen beperkt, sterker nog, veel monumenten, stenen en Romeinse overblijfselen hebben de woelige tijden overleefd.

Na de Byzantijnen viel de stad in 1420 in Venetiaanse handen. Het Romeinse Spalatum veranderde in Spalato, en werd later het huidige Split.

Net als de rest van Dalmatië bleef Spalato tot 1797 onder het juk van Venetië. In 1537 trokken de Ottomanen de Balkan binnen. Om zich tegen het Ottomaanse gevaar te kun-

WIST JE DIT?

DIOCLETIANUS EEN OOR AANGENAID | De kathedraal van Split is letterlijk op het mausoleum van Diocletianus uit de 4de eeuw gebouwd, drie eeuwen na zijn dood. Men bracht er ook de relikwieën onder van de H. Domnius en H. Anastasius, twee christenen die tijdens de heerschappij van Diocletianus de marteldood waren gestorven. Ironie van het lot: Domnius werd zelfs de beschermheilige van Split.

SPLIT WAS EEN BELANGRIJKE HAVEN AAN DE DALMATISCHE KUST.

nen beschermen, bouwden ze 5 km landinwaarts de vesting van Klis. Split zelf werd versterkt met vijf enorme bastions in een stervorm die in 1666 werden voltooid en in de 19de eeuw weer werden afgebroken.

Split, de belangrijke haven aan de Dalmatische kust

Na een korte Oostenrijkse overheersing viel Split in handen van de Fransen (1805-1813), net als de rest van Dalmatië. De plaatselijke adel moest afstand doen van hun machtsposities, die onmiddellijk door buitenlandse gouverneurs werden overgenomen. Toch volgde hierop een periode van economische welvaart: oude wegen werden hersteld, nieuwe aangelegd en bruggen gebouwd. Split werd een van de belangrijkste havens van de kust. In 1813 moesten de Fransen het veld ruimen voor de Oostenrijkers, die de stad tot de Eerste Wereldoorlog in handen hielden. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de stad bezet door de Italianen.

Nuttige adressen

Bureau voor Toerisme

Rederij Jadrolinija

Kantoor van de gidsen van Split

Turistički Biro

Splitska Banka – Société Générale

Wasserette Modrulj

Hertz

Boekhandel Algoritam

Markt

Vismarkt

Slapen

Split Hostel Booze and Snooze

Silver Central Hostel

Inchy Rooms

Procurator 7

Peristil Luxury Rooms

Apartmani Djanovic

Hotel Slavija

Hotel Peristil

Hotel Vestibul

Goli ± Bosi

Eten

Markt

Vismarkt

None

Kantun Paulina

Buffet Sperun

Pizzeria Galija

Konoba Varo 

Konoba Hvaranin

Corto Maltese Freestyle Food

Apetit

Kod Sfinge Vanevropske Zviri

Iets drinken, gebak eten

Kokolo Juice and Smoothie Bar

Tradicija

Uitgaan

Gaga

Café Luxor

Teak Caff  en Le Porta

Kavana Figa

Ghetto

Plaatsen opgenomen op de Werelderfgoedlijst van Unesco

B

DETAILKAART SPLIT

  Café Luxor (detailkaart D2, 64): *in de Peristil.* Elke avond (in principe) treedt een groep of een zanger op wier volkse deuntjes in dit prachtige kader perfect tot hun recht komen. Je neemt plaats op een van de kussens op de trappen van de kathedraal – die je overdag natuurlijk bezocht hebt! – en nipt er van je biertje in een historische omgeving.

  Teak Caffé (detailkaart D1, 66): *Majstora Jurja 11. Geopend tot 24.00 u (in de zomer tot 1.00 u).* Aangenaam terras op een zonovergoten, rustig pleintje. 's Avonds erg populair bij de jongeren. In de kelder is een oude zaal met onbepaalde muren (de versterkte muren van het paleis van Diocletianus). Een prima adres om iets te drinken, maar je kunt er ook enkele Kroatische snacks eten. **Le Porta** ernaast staat bekend om zijn lekkere cocktails (een honderdtal). *Geopend ma.-vr. 7.00-24.00 u, za.-zo. 8.00-1.00 u.*

  Kavana Figa (detailkaart C2, 67): *Budivina 1, achter het grote Braće Radićplein. Geopend ma.-vr. 8.00-1.00 u, za.-zo. tot 2.00 u; sluit buiten het seizoen een uurtje eerder.* Bij mooi weer kun je buiten aan lage tafeltjes gaan zitten of op de kussens op de trappen van een smal straatje. Leuke formules, als je het ons vraagt. Overdag is het hier lekker rustig (je kunt hier ook lekker eten), 's avonds en in het weekend wel wat luider vanwege concerten en dj's.

  Ghetto (detailkaart C2, 68): *Dosud 10, net voorbij Café Figa. Dag. geopend 10.00-2.00 u (buiten het seizoen 10.00-24.00 u).* Op een mooi binnenplaatsje, omringd door hoge muren. Verschillende zalen waar trendy muziek wordt gespeeld en in de winter gedanst wordt. Livemuziek of een dj in de weekenden tijdens het seizoen, de rest van het jaar moet je lid zijn van de club.

  Gaga (detailkaart C1, 63): *Iza Laže 5. Neem de smalle doorgang tussen het No Stress Cafe en het oude stadhuis.* Zowel overdag als 's avonds een leuke bar. Beroemde cocktails, die je opdrinkt in het halfduister (jammer, ze hebben leuke namen).

 In de **wijk Bačvice** in het zuidoosten van de stad. Op zomeravonden treffen de jongeren

van Split elkaar hier. Je kunt langs de zee naar Bačvice wandelen, waar je enkele clubs vindt. Verderop kom je bij de Uvala Zenta, waar je niet om de **Hara Music Club** heen kunt.

- Aan de andere kant van de stad (plattegrond B1) liggen nog twee clubs die op veel fans kunnen rekenen: **Hemingway** (naast het stadion Poljud) en **Vanilla**, naar het noorden (*Mediterranski igara 21*).

WAT IS ER TE ZIEN?

 In de oude stad ligt alles op loopafstand. Trek je wandelschoenen aan en bereid je voor op een tocht over schitterende, glanzend witte kalktegels, de beroemde stenen van Brač. Elk monument vertelt zijn eigen verhaal en elk paleis kent zijn geheimen, die de reiziger beetje bij beetje leert kennen door de architectuur, de kleur en de ouderdom van de stenen te bestuderen.

   Paleizencomplex van Diocletianus (Dioklecijanova palača, detailkaart C-D1-2-3): je zou kunnen stellen dat de stad zich in het paleis heeft gevestigd en het paleis in de stad. De oostelijke en westelijke muren zijn 190 m lang, de noordelijke 151 m en de zuidelijke 157 m, goed voor een totale oppervlakte van 38.000 m². Dit complex is uniek in Europa. Het werd rond 300 n.Chr. gebouwd en combineert de voordelen van een Romeinse villa met de verdedigende functie van een Romeins castrum (er was een legerkamp gevestigd).

Kort na de val van het West-Romeinse Rijk sloegen de inwoners van Salona op de vlucht voor de barbaarse troepen. Ze verscholen zich achter de veilige muren van het paleis van Diocletianus en bouwden er huizen met oude, ter plaatse gevonden bouwmaterialen. Zo verrees te midden van de vervallen monumenten een echte stad die opmerkelijk harmonisch samenging met het reusachtige paleis. Sommige bouwvormen lijken direct uit Griekenland of Egypte te komen en dit is nog altijd te zien aan het gebruik van marmer, de aanwezigheid van een sfinx en granieten zuilen.

Op kunsthistorisch gebied verdient dit paleis een speciale vermelding. Het stamt immers uit de overgangperiode van de hellenistische naar de Byzantijnse stijl. Nog een bijzonderheid: het com-

plex vertelt het verhaal van zeventien eeuwen bouwkunst, van het laat-Romeinse Rijk via de middeleeuwen tot de tijd van Napoleon. Opmerkelijk is dat de bouwstijlen moeiteloos de verschillende eeuwen lijken te overbruggen. Schijnbaar doelloos worden smalle straten door bewerkte bogen overwelfd. Midden in een bankgebouw met airco verrijst een schitterende Romeinse zuil. Oudere dames hangen het wasgoed te drogen onder de bogen van hun driekamerappartement, waar ooit de mooie courtisanes van de keizer zich in de zon koesterden. Is deze stad dan een allegaartje van uiteenlopende stijlen en perioden? Welnee, beschouw het als een levensechte geschiedenisles.

De zuidelijke gevel van het paleis is gericht naar de Adriatische Zee. Achter die gevel lagen de keizerlijke appartementen. Bezoekers kwamen altijd via de zee. Aan de kant van het vasteland was het paleis beschermd door hoge stadsmuren met wachttorens. Hier en daar staan nog enkele brokstukken van de stadsmuren, samen met de vroegere stadspoorten. Oorspronkelijk werd het paleis door zestien massieve wachttorens beschermd. Drie ervan hebben de eeuwen overleefd.

Peristil (detailkaart D2): een rechthoekig plein, waarlangs zuilengangen en gerestaureerde huizen staan (waaronder *Café Luxor*). In de tijd van

Diocletianus was dit de doorgang die via de vestibule naar de keizerlijke appartementen leidde. Hier ligt ook het punt waar de twee hoofdstraten, de *cardo* en de *decumanus*, elkaar snijden. De peristil was het zenuwcentrum van het paleis, de ruimte die was voorbehouden aan de cultus van de keizer, die als een levende zoon van Jupiter werd beschouwd. Hier ontmoetten het volk en de hovelingen elkaar.

Er is niet veel veranderd. Nog steeds ontmoeten een onophoudelijke stroom bezoekers en de plaatselijke bewoners elkaar hier. Sta even stil bij de zuilengalerij: je ziet er de sporen van de verschillende beschavingen die zich in de loop der eeuwen hebben opgestapeld. Een reeks Korinthische zuilen ondersteunt Griekse bogen. Achterin, aan de voet van de vier roze-en-zwartmarmeren zuilen met een timpaan, stond ooit de loge waar de keizer zijn onderdanen ontving. Van de peristil kom je in de *vestibule*, de antichambre van de keizerlijke vertrekken. Let op de *Egyptische sfinx*. In de ruïnes van het paleis werden twaalf sfinxbeelden teruggevonden. Dit is een van de twee die te zien zijn (een derde is te bewonderen in het museum van de stad). Hij dateert uit de regeerperiode van farao Thoetmozes III (1504-1450 v.Chr.).

De paleizen aan de noordkant werden in de loop der eeuwen gebouwd, steunend op oude zuilen,

DE PERISTIL, HET ZENUWCENTRUM VAN HET PALEIS